Вары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САҺА ОЛОХ

Хаһыат
1931 сыл алтынны
15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААҺЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ ДЕПУТАТТАР ОРОҺУОННААҺЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№69 (6674) | 1988 сыл, Бэс ыйын 9 күнэ, ЧЭППИЭР | Сыманата 3 харчы.

Бүтүн СоюзтааҺы XIX партийнай конференцияҕа диэри 19 хонук хаалла

СЫЛ АҺАРДААҺЫ ТӨҺӨЛӨСТӨ?

Үс сыллаах кирбиҥэ дьулуһаллар

Нэһилиэктэн олох-дьаһах өнөтүнэн хааччыйыы производственнай управлениета нэһилиэктэргэ бэс филиаллаах. Олортон Е. Д. Дьячковскай сэбиэдиссэйдээх Мыҥдаҕаайытаабы филиал бастакы квартал быдаанын 110 бырыһыан толорон социалистическай куоталаһыыта бастаны миэстэни ылбыта. Кыайыылаах коллектив сыл аҥардаабы быдаанын XIX партийнай конференцияны көрсө толорор кыахтаах.

Управлениеҕа чулуу үлэһиттэр аҕыйаҕа суохтар. Инстэньиэр У. В. Егорова сыл аҥардаабы быдаанын хайыы-үйэ ыам ыйын 25 күнүгэр 120 бырыһыан толорбута. Сүүрүннүк сыах маастара П. А. Варламов бу күннэргэ сыл аҥардаабы сорудаҕын 253 солк. куоһарда. Таҥас кырыйаччы Д. Т. Фомина партийнай конференцияны көрсө пятилетка үс сыллаах быдаанын толорсо дьулуһар. Кини үс сылга 71739 солк. быдааннаабыт 69036 солк. тиэрэтэ. Парикмахер А. П. Софронова, бригадьир А. С. Гуляева, атах таҥаһын тигээччилэр Г. Н. Захаров, Н. Х. Захарова, Сылаантан Р. И. Давыдов пятилетка үс сылын быдаанын ыам ыйын 25 күнүнээҕи туругунан 110—120 бырыһыан толортоотулар.

А. Е. Барашкова старшайдаах «Ритм», В. Е. Захарова старшайдаах «Эрчим», комсомолка Надежда Тимофеева старшайдаах «Юность» ыччат коллективтара эмиэ эрэдэхси үлэлээн сорудахтарын аһара толортуулар.

И. ПЕТРОВА,
технолог.

Снимокка: «Партия ленинскэй курсунан сир-диир» диэн плакат.

«Плакат» издательство.

ЭБЭҺЭЭТЭЛИСТИБЭ ТУОЛАР

Сылаг отделениетыгаа-ҕы «Сарыал» ферма коллективэ, дойду бары үлэһиттэрин курдук, буолаары турар политическай событиены көрсө чочу кирбиилэри бэлэтэннэ, күрэхтэхтик үлэлиир. Ол да иһин коллектив аастыт кыстыгы уонна сыл бэс ыйын нэккэ ситиһиилэр, дээх түмүктээтэ. Ол курдук, быйылгы кэрэгэй аһылыктаах ыарахан кыстыкка тиэрдиллибит сорудаҕы ферма 10 бырыһыанынан аһаран, кыстыкка эбэһээтэлистибэтин толорору ситистэ. Ити иһиттэн ыанныыксыттар Я. Д. Филиппов кыстын устата 1236-лыы кг, Д. П. Никифоров—1174-түү кг үүтү ыаталар.

Ыанныыксыттар Бүтүн СоюзтааҺы XIX партийнай конференцияны көрсө сыл аҥардаабы быдаанны толорон тиийэргэ биэрбит тылларыгар турар кыаҕы уоскэтиннилэр. Сыл аастыт бэс ыйдарын түмүгүнэн эмиэ аһарылаахтар. Я. Д. Филиппов (ферма старшайа) бэс ыйга бинир ынахтан 887-лии кг, Д. П. Никифоров —897-лии кг үүтү ыыллылар.

«Сарыаллар» бөҕөнээ Атыыр Баһа сайылыкка көстүлэр. Сайылык ферма 5 ыанныыксыта сайыгыы маччыраҥ түөрт ыйыгар 94 ыаннааннан ортотунан 914-түү кг үүтү ыырга сорудаталлар. Ол иһигэр Я. Д. Филиппов, Д. П. Никифоров 1000-лыы кг эбэһээтэлистибэлээхтэр.

«Сарыаллар» ситиһиилэрин кистэлэҥнэ үлэҕэ эмоциональнай тиэрэтиэстэригэр, режимнэ тутуһалларыгар, эбии аһылыгы туһаналларыгар буолар. Сайылыкка тахсан баран самаан сайын күөх быйаҥын кедьүүстээхтик туһанан сүөһүттэн ылыллар бородуукталаны — үрүҥ илгэни — үрдэтэргэ «сарыаллар» бары күүстэрин, сатабылларын ууруохтара. Онуоха сөпөөх дьиэ-уот уонна үлэлиир усулуобуйа да баар. Ол курдук, көөнньөрбөҥ салгыы оҥорон сиэтэхтэрэ, электродоильнай аппарат таҥыллан турар, КВ-300 оһох, дизель да тиэрдиллиннилэр. Кылаабынайа, чахчы кыһамныыллаах, үлэҕэ дьулуурдаах дьон бинир коллективка түмсэн бинир сыаллаах-соруктаах үлэлиллэр.

К. МАКАРОВА.

Сайылыкка тиийэн

Кытаанахтаабы Культура дьиэтин «Эрэл-88» агиткультбригадата бу күннэргэ Арылаах отделениетын ыаннааннык сайылыктарыгар тиийэн культуркай-сырдатар үлэни тэрийдэ.

«Эрэллэри» быйыл саҥа тэриллибит Сымалаах, Дулҕа уонна Арҕаа Кэмнэ сайылыктар сүөһү хитэччилэрэ улаханнык сэргэхсийэн көрүстүлэр. Биригэдэ Бүтүн СоюзтааҺы XIX партийнай конференцияны уонна комсомол 70 сыла туолуутун көрсө социалистическай эбэһээтэлистибэлэри толоруулуу көҥүлүүр иннинэ хоһоонноох программанан үлэлээтэ.

Сайылыктар олохтоохторо Сардылана Скрябина, Софья Сорокоумова соловарыын, Василий Андреев бэйэтин тылыгар алгыс тойугун, Иван Собакин монологтарын, Пантелеймон Винокуров уонна Николай Терютин дуэттарын кэрэхсээтилэр.

Культура үлэһиттэрэ олохтоох наставниктары: «Почуот Знака» орденнардаах У. Е. Макарованы, М. И. Даниловаҥы уонна Е. И. Даниловаҥы — ийдьэ сылдьан эдэр суоҕуһуттэри кытта көрсүһүннэрдилэр, сүбэлэстилэр.

Оҥу тэҥэ врач М. А. Степанова уонна фельдшер С. Н. Скрябина үлэ дьоҥун доруобуйаларын көрдүлэр, анализтары ылылар, туһаанныах консультациялары биэрдилэр.

«Эрэл» аны Киляэки отделениетыгаа-ҕы үлэ коллективтарыгар ыалдьыттыыр.

М. ЛЕОНТЬЕВА,
АКБ старший методиһа.

ССКП КК Тезистэригэр үлэһиттэр этиилэрэ

Иитэр үлэни инники тутуохха

Тезистэргэ «Уларыта тутуу хаамыытыгар советскай культура сайдыытыгар дьон интеллектуальнай уонна сиэр-майгы оттүнэн ситиилэриттэр-хотууларыгар, талааны уонна дьоҕуру арыйыыга, личность гражданскай хаачыстыыбаларын иитиигэ ордук табыгастаах усулуобуйалар үөскүүллэр. Ити соруктары быһаарыыга боччумнаах кылааты интеллигенция киллэрэр», — диэн этиллэр. Бу сорук ордук толорутук «Орто уонна үрдүү оскуоланы уларыта тутуу хаамыытын уонна ону олохтоох киллэриигэ партия соруктарын туһунан» дьүүллэспит ССКП Киин Комитетын олунньутаабы (1988 с.) Пленумугар арыллыбыта. Ити Пленум ууруаҕын үрдүк көрдөбүллэриттэн сыаналыыр буоллахха, биһиги нэһилиэнньэни, ордук үүнэр көлүөнэни духовнай уонна сиэр-майгы, личность быһыытынан иитиһиитиэр албэх итэҕэстэрдээхпит.

Биһиги маныаха улуруу сылларыгар ордук тэнийбит түктэри көстүүлэри—тыл дьыалаттан арахсыытын (инки дуоһаалаах буолуулуну), ыраатыы үлэлээн албэҕи ылларга дьулуһуулуну, общественнай баайга-дуолга харыстабыла суох сыһыаны, арыгылааһыны, ээл-дээл буолуулуну, интимнай ойуу-саааны (баламҥа олорорго бэҕэтийиини) —утары охсуһуубутун утумнаахтык уонна күүскэ ыытыахтаахпыт. Мин санаабар, дьону материальнай интэриэскэ наһаа оҕуннарыыт, оттон ыччат духовнай, нравственнай сайдыытын иҥкис миэстэҕэ тутуу баар. Ол, чуолаан, оскуола үөрэтэр-иитэр үлэтигэр эбии ыарахаттары үөскэтэр. Урут коммунизмы тутааччы моральнай кодекса баара, ол туттуллубат буолла. Билигин ону солбуйар, личноһы иитиигэ хайысха биэрэр саҥа кодекс наада диэн этиилээхпин.

А. ГОРДЕЕВА,
ССРС норуотун үөрэҕириитин туйгуна.
Чурапчы.

МАННЫК САНАА БААР

Мин Тезистэри бэркэ биһирээн хас даҕаны төгүл аахтым. Сүрүн баллыанньаларын кытта сөбүлэһэбин. Уонна хаһыат ноҥуо маннык санаалары бэлиэтээн этиэхпин баҕарабын.

Бастакытыттан, партияҕа ылыыны хаарчахтааһыны суох оҥорор туһунан этии адъас сөптөөх. Дьиҥнээн, коммунистар уонна үлэ коллективын инициативаларынан туруоруллар кандидаттары хаарчаҕа суох ылан иһэр балаһыанньаны олохтуохха.

Иккиһиэн, партияҕа быыбарданар дуоһунаска үлэлээһини болдьохтоохуун эмиэ үчүгэй эрэ түмүгү биэриэҕэ диэн саныыбын. Аастыт өттүгэр биһиги даҕаны ороҥуоммутугар бинир салайар дуоһунаска букатын сүүрбэччэҕэ чугаһыыр сылга диэри олоруу баара. Оннук салайаччылар кэлии, кырдьык даҕаны, күүтүөннэрэ оҥорбот буолаллар быһыылаах. Онон инки пятилетка устата салайаччынан үлэлээһин туһунан этиини ойуурбут. Өссө, салайаччы үлэтин түмүгүн сыаналаабыта, ити болдьох кэмигэр эмиэ оҥоруохха наада.

Үсүһүнэн, Совет былааһынан бэриллэн хас даҕаны төгүл аахтым. Сүрүн баллыанньаларын кытта сөбүлэһэбин. Уонна хаһыат ноҥуо маннык санаалары бэлиэтээн этиэхпин баҕарабын.

Бастакытыттан, партияҕа ылыыны хаарчахтааһыны суох оҥорор туһунан этии адъас сөптөөх. Дьиҥнээн, коммунистар уонна үлэ коллективын инициативаларынан туруоруллар кандидаттары хаарчаҕа суох ылан иһэр балаһыанньаны олохтуохха.

Иккиһиэн, партияҕа быыбарданар дуоһунаска үлэлээһини болдьохтоохуун эмиэ үчүгэй эрэ түмүгү биэриэҕэ диэн саныыбын. Аастыт өттүгэр биһиги даҕаны ороҥуоммутугар бинир салайар дуоһунаска букатын сүүрбэччэҕэ чугаһыыр сылга диэри олоруу баара. Оннук салайаччылар кэлии, кырдьык даҕаны, күүтүөннэрэ оҥорбот буолаллар быһыылаах. Онон инки пятилетка устата салайаччынан үлэлээһин туһунан этиини ойуурбут. Өссө, салайаччы үлэтин түмүгүн сыаналаабыта, ити болдьох кэмигэр эмиэ оҥоруохха наада.

Үсүһүнэн, Совет былааһынан бэриллэн барыгар үөһэттэн нуормалаабыны эмиэ тохтотор сөп этэ. Баччаанта диэри үлэлээбит Советтар сорох депутаттара сессияҕа бирдэ тыл эппэт, бырдааччыларын кыһалҕаларын бирдэ туруорсан быһаартарбат буолаллара. Онон иннигитин чахчы инициативалаах, сөптөөх тыллаах-өстөөх дьону депутатка кандидатынан туруортуохха.

Төрдүһүнэн, ыччаты ыытын проблемата улаханнык ууспутугурда диэн саныыбын. Ыччат сорох өттө олохтоох пассианай позициялаах буолуутугар урунку өттүгэр эдэрдэри кытта үлэни калтай комсомолга уонна оскуолаҕа эрэ соргноохун тиэрэтэ. Онон мин ССКП Киин Комитетыттан саҕалаан ыччаты кытта үлэҕэ аналлаах отделлары тэрийэргэ этиилээхпин. Холобур, ССКП райкомугар бинир инструкторы көрүөххэ сөп. Ол оннугар тыл хаһаайыстыбатын отделын сарбыйыахха, эбэтэр төрүт даҕаны суох оҥоруохха—тыа хаһаайыстыбатын салайаччы онто да суох эбэх.

К. АРЖАКОВ,
ССКП чилиэнэ, пенсионер.
Хаһахсыт.

1988 сыл бэс ыйын 11 күнүгэр, субботаҕа, күнүс 12 чаастан Ленин площадыгар «ВОЛНА МИРА» («ЭЙЭ ДОЛГУНА») диэн сэриини утары аан дойдутаабы политическай акция буолар. Акция ХНТ Генеральнай Ассамблеятын сэбилэнишини суох оҥоруурга туһуламмыт үһүс сессиятын үлэтин ойуурга ананар.

Акцияҕа активнайдык кыттаргытыгар ыҥырабыт!

КОСМОСКА НОРУОТТАР ИККИ АРДЫЛАРЫНААҺЫ ЭКИПАЖ

1988 сыл бэс ыйын 7 күнүгэр Советскай командир Анатолий Соловьев, бортинженер Советскай Союз иккі төгүллээх Героя, ССРС космонавт-летчига Виктор Савиныс уонна чиҥчийээччи-космонавт Болгария Народнай Республикатын гражданина Александр Александров саставтаах норуоттар икки ардыларынааҕы экипаһынан салайыллар «Союз ТМ-5» космическай хараабыл мытылынна.

Көтүү программатыгар «Союз ТМ-5» хараабылы «Мир» салайыллар комплексы кытары тиксиһиннэрии итиэннэ Сир чугаһыныаҕы орбитаҕа 1987 сыл ахсынньы 21 күнүттэн үлэлиир космонавтары Владимир Титовы уонна Муса Манаровы кытары холбоһуктаах чиҥчийиилэри итиэннэ эксперименнэри мытыы көрүллүүллэр.

Болгария космонава кыттыылаах норуоттар икки ардыларынааҕы экипаж иккис көтүүтэ Советскай Социалистическай Республикалар Союзтарын уонна Болгария Народнай Республикатын правительстволарын икки ардыларыгар собулэһиигэ сөп түбэһиннэрэн олохтоох киллэриллиннэ.

«Союз ТМ-5» хараабыл бортаҕы системалара сөптөөхтүк үлэлиллэр. Табаарыстар Соловьев, Савиныс уонна Александров доруобуйаларын туруга үчүгэй.

(ССТА).

✦ ПАРТИЙНАЙ ОЛОХ: ССКП КК ТЕЗИСТЭРИН ДЬҮҮЛЭҺИИ ✦

СӨБҮЛЭЭН, ЭТИИ КИЛЛЭРЭН

«Якутагропромстрой» МПМК-тыныаҕы партийнай тэрилтэ аҥаҕас уонсай мунньаҕар барыта 33 киһи кыттан ССКП КК Тезистэрин дьүүллэһиигэ алталара тыл этэ. Үчүөкэ турар 19 коммунистан мунньахха 7 киһи кэлбэтэ. Ол иһиттэн үстэрэ — биллибат бириҥнэрэн.

ССКП чилиэнэ, пенсионер **Б. И. Седалищев** Бүтүн Союзтаабыт XIX партийнай конференциятыгар уобаластаабыт партийнай тэрилтэттэн делегаттары талыы формальнайдык барбытын, киниэхэ астынар-батабын бэлиэтээтэ. Онуоха тыл этэччи И. В. Сталин алдьастарын олус хасыһан критикалаабыны сыыһанан аахта.

Тезистэргэ Совет оруоларын үрдэтиигэ этиилэри пенсионер **И. И. Тимофеев** ойоото. Киэн Совекка дьиҥнээх былаанны дьыалатыгар биэрэргэ этэ.

ССКП чилиэнэ, мехколовна кылаабынай инженера **И. И. Попов** Тезистэри бүттүүн дьүүллэһиигэ талаарыыны биһиэтэ. Бэйэтин этиитигэр Бүтүн Союзтаабыт партийнай тэриллэрэ Саха сиригэр делегаттары талыыны астыммаппатаҕын иһитиннэрдэ.

— Иһитиннэрэн биллэрэн иннинэ биһигин ССКП обкома даҕаны, райком даҕаны мэлдьэхтүк тэриллэр, — диэтэ ССКП чилиэнэ, пенсионер **Н. В. Слепцов**. — Кэнники кэмҥэ ороҥуон хаҥыгыгар критика суоҕун тэҥэ. Ис дьыала отделын үлэтин үчүгэйдик сырдатыах баарбыт.

Салгыы арааттар национальнай боппуруоска тохтоото. Инки сыллааҕыта Якутскайга студеннар ыйданнарын ССКП обкома олус үлүннэрэн, сыыһа хайысханан үчүгэй бэлэмэ суох туруортарбыттара. Онон даҕаны биһигин бу боппуруоска бүтүн Саха сиро национальнай атаахнаһыылаахтар ахсаннарыгар киирэ сылдьар.

Кадрдар уларыйа-тэлэриҥэ туруулларыгар ССКП райкома биллэр көннорууну киллэрбэтин ыйда. Холобур, А. А. Шадрин, М. И. Белых, М. Н. Павлов үлэттэн-үлэҕэ көһөрүллүбүттэрин сыыһанан аахта.

ССКП чилиэнэ, пенсионер **П. А. Васильев** ороҥуонга уларыта тутуу бытаанын барарын туһунан этэ. Онтон салгыы райпотребсоюзка уларытан тэриллиэн өй-дөбөтүн биллэрдэ. Түмүгэр киэн урукку өттүгэр салайар хаһаайыстыбатыгар ыах сүөһү маас сабайдын ыалдьыыта таһаарыллыбыт билигин «Мугудай» совхоз директорынан үлэлиир С. И. Сергеевка үтүөлээх үлэһит аатын иҥэриэхпит сыыһанан ааҕарын биллэрдэ.

— Совет депутаттарын эбэһиинэстэрин толорторуурга Тезиска сөптөох болҕомто ууруллубут, — диэн партийнай тэрилтэ секретаря **З. Н. Сибирякова**. — Ол эрдэҥ билигин хаһаайыстыбанай ахсаанна, бэйэни үбүлэниигэ киириэхтэн сибээстэхтэн производствоттан үлэһити үөрүн болдьохчо көҥүллэтиэн марахаттардаах. Онон депутатскай эбэһиинэни толоруу кэмигэр депутаткка ол төлөбүрүн туһаныах Совет бэйэтэ онороруон курдук тэриллэхтэ диэн этиилээхпин. Совет үө-харчы ортүнэн бөвөрөтөтөҕүнэ ол ыаллыан сөп.

Тыл этэччи партийнай органнар хаһаайыстыбанай органнары хоһуулаһан дьаһайсалларын тохтоторго туруоруста. Онуоннан Тезистэргэ партиэҕа ылыыга олоҕо суох хаарчахтааһыннары суох онороро туһунан этиини кыттта собулэстэ.

Мунньах уураабар киирбит этиилэри сороҕун партбюро көрөн мунастатыгар быһаарарыгар сорудахтанна.

П. ИВАНОВ.

✦ КОММУНИСТ СЫРДЫК МӨРСҮӨНЭ ✦

АКТИВНАЙ КИҺИБИТ

Биһити Болтоногоо бары билиэхэ биир үтүө үлэһит киһибитиэн Татьяна Дмитриевна Седалищева буолар диэн саныыбыт.

Татьяна, тыа оҕотун сиэрэтэн, ыратыттан сүөһү көрүүтүн, от-мас үлэтин билэн-көрөн улаатыта. Ол эрдэҥ киэн хайдах эрдэ кэлиитэн бэйэтэ үлэни таптыыр уратылаах этэ. Онуоннан, сааһыра бар, быт дьон, үчүгэйдик ойдуулаах, билэбит. Ол даҕаны иннинэ саҥа туран иһэр ыыс, ыы иэйиилэх Советтан депутатынан быыбардаабыттара. Үлэтигэр мэлдьи үчүгэй көрдөрүүлэах, активнай общественник, Совет биир тарбахха баттаах депутата буолан кэлин өссө хас даҕаны төгүл дьон-сэргэ итэҕэлин ылан Совекка үтүө суоҕастаахтык үлэлэспитэ. Билигин эмиэ депутат.

Эпитиэт курдук, Татьяна ангардас бэйэтин дьиҥнээх, эбэтэр үлэтиэн эрдэ олоҕун мунурдаабатах киһи. Мин билэрбиэн политэтэрийэччи, агитатор эгин буолан эйбэхтэ сүүрбүт-кэлпит ыыс, фермаҕа старшайдаан коллективы бөрөх түмэ сылдьыбыт кэмнэрэ. Дьон олоҕор сиэрэтэн политическай-массабай үлэҕэ эмиэ биир бөртөхтэй тэрийээччиэн биллибитэ. Холобур, «Кыйы» агитпунаҕа начальниктаан бэйэтин ыалларын эмиэ көҥүлэн эбэтын бастыгнар ахсааннарыгар таһаарда.

Киэн партия каккэтигэр комсомолтан үүммүтэ түбэспиччэ буолбатах диэн бэлиэтэн этиэххэ наада. Кырдыкка, оннук ыччаттарбыт билигин даҕаны эйбэҕа суохтар.

Татьяна Дмитриевна оччоттон баччаҕа диэри олохтоох партийнай тэрилтэбит биир активнай чилиэнэ буолар. Хас да төгүл партийнай бюро чилиэнинэн талыллыбыта. Киэн — партийнай сорудаҕы коллектив уонсай ойуун-санаатынан ылыммыт дьаһалларын толоруурга аһаҕас этиэх коммунист. Хайа эмэ бочуумнаах үлэ учаастагар киһи кастыбат түбэлтэтигэр партийнай тэрилтэ сорудаҕа киниэхэ тирэччи. Онуоннан дьаһар киһи быыстыынан, улаханнык аккаастаһа оарбекка, ыллыыр. Ол курдук, ыарыгэй көрөөччү тиийбэт буолан, партбюро Татьяна Дмитриевнаны бу эпиэтинэстэах үлэҕэ аныы сылдьыбыта. Коммунист төрүөҕү эчирэппит, үрдүк толоҥутүүнү ситиһэр туһугар бөрөх сыраланан үлэлээбитэ. Быйылгы кыстыкка отделениеҕа ыаннык-сыт боппуруоба сытыстыктура сыратта. Онуоха эмиэ сельсовет исполкомун дьаһалын ылынан Татьяна Дмитриевна фермаҕа үлэлии таҕыста.

Биһигин даҕаны үлэлэ бэрт соччо судургу буолбатах. Барыта 18 саҥа төрүүр тиэхэнэ көрөр. Олоруттан ангардара иннинэ Красноярскай кыраайтан аҕалыллыбыт ыраас хаан-наах симментальскай боруода сүөһүлэр. Племенной категория. Киэн ыллыбыча киһиэхэ дэбигис эрдэҥ туттарбат тиэхэлэрэ. Улахан хонтуруолга сылдьаллар. Билигин 15 ыраах сүөһэтэ төрөөн киэн түбүгэ-садьыга элбэхтэ. Барыларын төрөтөн, ыырдэйдэрин эчирэппэккэ ситэн туттарыа диэн отделение салалтата улаханнык эрдэҥэр.

Активнай коммунистка, ыарыгыс даҕаны, эрдэҥэхэ сөп. Онуоннан Союзтаабыт XIX партийнай конференциятыгар көрсө Татьяна Дмитриевна биирдии тиэхэтэтиттэн 93-түүкг үүтү ыырга социалистическай эбэҕэтэлистибэни ылынан турар этэ. Оҕотун [illegible] лордо: тиэхэтэтин ахсаантан 174-түүкг үүтү ыата. Үүтү валовой ыаһыы быыланыы эмиэ аһара толорон иһэр.

Дьэ ити курдук, коммунист бу уратылаах кэмнэ үрдүк производственнай көрдөрүүлэриэн, олохтоох активнай позициялаах буолуута үтүө холобурунан бэлиэтиир. Бу күннэргэ Татьяна Дмитриевна племенной тиэхэлэрэ ынах тылынан туора салбыыр күөх ньаассыы оттоох мэчиэрэнэ көҥүл кэччүйэллэр, үрүк илгэ саймыкгар тиийэллэр.

Т. ПОПОВА.

Болтоно.

✦ КСК: БӨДЬҮҮС ҮОННА ХААЧЫСТЫБА ✦

ТҮБҮКТЭЭХ КҮННЭР

Аастыт ый Хонтоҕотооду КСК үлэһиттэригэр түбүк-садьык ортотугар кэлэн аста. Күүгүнгүттэн саҕаламмыт дьаһаллар түмүктэниилэр, саҥа ис хоһоонноох биэчэрдэр тэриллиилэр, ыһыынан, сайылыыга көҥүүнэн сибээстэн агитбригада сырыыта кэҥэтэ.

Ыам ыйын биир бөлүөх кэнэҕэтиэн Дириҥнэҕэ народнай театр XIV сезонун сабыы буолла. Театр коллектива «Олох мэкиэриттэн ойо тутуулар» диэн спектаклы көрөөччүлэр дьүүллэригэр таһаарда. Спектакль биирдии кестуулээх үс таттык пьесалартан таҥыллыбыт.

И. Егоров «Хомолто» пьесатыгар А. Алексеева, И. Хоютанов, Т. Аммосов ооньоотулар. Сезон бастыҥ артистката Акулина Алексеева «Номох буолбут күннэр» спектаклга Маалка романтическай обраҕын арыйбыта. Бу сырыыта сытыы сатирическай оруолга бэйэтин кыаҕын холонно. Киэн иитиммэх өйдоох-санаалаах Катяны табыллан ооньоото. Театр бастакы артистарыттан биирдэстэрэ Тит Аммосов амплуатыгар сөп түбэйэр оруолу ооньоото. Сцена ветерана айар үлэтин чыпчаалыгар сылдьарын көрбүт эрдэ барыта итэҕэйдэ.

И. Винокуров «Кэргэннэнии» пьесатыгар эдэр артистар Е. Кожурова, В. Павлов, Е. Потапов кэҥиннүлэр. Эдэрдэр ооньоохуннара эриэ-дэхсиэтэ киһи хараҕар быраҕыллар. Ол артистар сыралаах үлэларинан ситиһиллэр. Ооньоччулар сцена культуратын тутуһаллара, мизансценалар аттарылыылара толкуйдаммыта бэлиэ.

Сүөкүлэ, Байбал уонна Лаахтаах Татьяна — Г. Афанасьев «Кырдьык дуо?» пьесатын геройдара. Бу тэттик пьеса көрдөн олоҕо алдьаныытын курдук ыарыылаах проблеманы таарыйар. Лаахтаах Татьяна хоп тылын итэҕэйэн Сүөкүлэ оголоруттан, кэргэниттэн барар. Оннооннуу хаамтарар күүһүнэн Татьяна буолар. Киэн оруолун Наталья Аммосова толордо. Таҥнар таҥаһын, туттарыгхаптарын көрөн олорбут эрдэ барыта маннык киэн дьон оголоруон аймыан да аймаатаҕа диэн итэҕэйэр. Сезон бастыҥ артиһа Алексей Алексеев ыал аҕатын Байбалы ооньоото.

XIV сезонтан театр режиссера М. Иванова, художника П. Федоров Илиэ Сибиирдээҕи культура институтун кэтэхтэн үөрэнэн бүтэрдилэр. Киниилэр дипломнай спектакллардын «туйгун» сыаналарга көмүскэбиттэрэ. Сезон сабыллыытыгар театр биир сыллаах үлэтин Культура дьиэтин директора А. Алексеева отчуоттата.

Дириҥнэҕи оҕо музыкальнай оскуолатын бүтүрээччилэргэ, киниилэр, төрөөбүттэригэр аналлаах «Ырыа, үүгүү ыһыаҕа» театрализованнай концерт КСК ыам ыйынааҕы үлэлэриттэн биир боччумнаахтара буолла. К. К. Колесов үөрэнээччилэрин быыстапкатын олохтоохтор саҕа-үөрэ билистилэр. Киниилэр ордук Тима Эверстов, Яна Романова, Гоша Платонов, Мотя Эверстова, Петя Павлов уонна Павел Каженкин үлэлэриҥ хайдаатылар. Республикатаабы көрүү-конкурс лауреаттара Н. Охлопкова, А. Платонова домбраҕа ооньоохуннара, С. Евграфова, М. Михайлова, С. Шестакова, К. Саргыдаев ырыалара, саҥа тэриллибит «Күөрэгэй» оҕо ВИА-та, эдэр учуутал С. Г. Федорова туруорбут ҥаҥыулэрэ ньиргиэрдээх ытыс тыаһынан дорҕоонноллоннылар.

Оскуоланы бүтэрээччилэргэ свидетельстволар туттарылыннылар. Төрөөпүт комитета оскуола педагогическай коллективын сыралаах үлэтин грамотаан бөлиэтэлэтэ.

Үлэ дьоҥун чиэстэҥнитэн ордук үөрүү, киэн туттуу, үүнэр көлүөнэни үлэҕэ үөрүтүү үтүө холобура, бука суоҕа буолуус. Хонтоҕотооду КСК 20 сыл устата эгиилэ суох үлэлээбит водителлэри чиэстэтэ. Бу күн совхоз киэн туттар шофердара, коммунистическай үлэ ударниктара, пятилетка бастыҥнара: С. Т. Сокольников, П. М. Луковцев, В. Т. Михайлов, Р. М. Мартьянов аттарыгар барҕа махтал тыллара этилиннилэр. Киниилэр шофер идэтин ылыахтарыттан автомашина рулуттан илиилэрин арааргыта ҥалаллаабыттар. Идеэлэрин эмкилэ суох баһылаатылар. Агитпунаалар начальниктара М. Р. Артемьева, А. Н. Иванова ырыаны-тойуту холбоон туран юбилэйдарыы эҕэрдэлэстилэр. Уолаттар үөрэнии учууталлара К. К. Романов эҕэрдэлээччилэргэ холбосто. Водителлэр оҕолоро аҕаларыгар анаан ыллаатылар. Хоһоон аахтылар. Фойеҕа чиэстэлэччилэр олохторун, үлэлэриин сырдатар стендэлэр тардыллыбыттара ордук истиҥ-иһирэх быһыынымайгыны үөскэттэ. Биэчэри Культура дьиэтин методиста Е. Петрова салайан ыытта. «Элбэх маннык биэчэрдэри» дэһэн үөрэн-астынан тарҕастыбыт.

Бу күннэргэ «Дириҥ уоттара» литературнай түмсүүнү билиһиннэрии, ыччаттар ыһыахтара, о. д. в. культурнай дьаһаллар баланнаннылар. Кэстөрүн курдук, Хонтоҕотооду КСК үлэтэ-хамнаһа аҥырымнаан көрбөт. Итэ үлэлэргэ барыларыгар иҥэнилиэннэ активнайык тирэҕириллэр. Олохтоохтор КСК бары саҕалаһыннарыгар көхтөөхтүк ыытыахтара диэн саныыбыт.

Е. ПЕТРОВА.

Д. ЭВЕРСТОВ.

КУЛЬТУРНАЙ ОЛОХ

Сайыны көрсө

Биһиэхэ, Мыҥдаҕаайыга, дьахтар комитетын М. М. Саввина салайар. Комитет иэнилиэннэ кэрах, сабыдыал талаан кэмҥэ дьаһаллары ыытыахтаах. Ол курдук, соторутаабыта «Сиидэс баала» буолан аастыта.

Биэчэргэ таҥас модаҕын көрдөрүү буолла. Эдэр хаһаайкалар ас астааһыныгар конкурстарыгар Екатерина Маркова бастаата. Бальнай үгүгүгэ көҕүлэччиларгэн ветераннар А. А. Кожурова, Р. И. Попова, А. И. Дьячковская буоллулар.

Иккис күнүгэр аны стадионтаа көрдөр, күрэх былдьаһыы буолла. Дьаһаллар спартакиадалара бэрт көхтөөхтүк барда. Түөрт көрүнүгэ күрэхтэһиигэ Кыстык Кугда дьахталларын хамаандата кыайыылааҕынан таҕыста.

Д. НОЕВ.

Мыҥдаҕаайы.

БААДЬАЙГА

Политическай маёвкаттан

Соторутаабыта Бабаҕа үрэҕэ биир кэрэ кестуулээх мэнэстэтигэр — Баадьай хайатын таллаҕар ыччаттар түмсэн аастылар. Ленинскэй комсомол 70 сылын көрсө ыытыллар культура уонна спорт эстафетатын программатыгар сөп түбэйиннэрэн Субуруускай аатынан совхоз уонна ороҥуон киниэ комсомолцтара, ыччаттара, көрүстүлэр.

Көрсүһүү арыгыдааһыны утары охсуһуута туһуламмыт митиннэн саҕаланна. Митинг ыыппыыдаахтара В. И. Ленин аатынан Бүтүн Союзтаабыт оҕо фондун 707 №-дээх счетутар биир күннээх хаамыстарын көҥөрөргө быһаарыннылар.

Сиэр бөҕөтүнэн түҥүлгэлээн олорон хардарыта күндүлэйии кэннитэн спортивнай күрэхтэһиилэр саҕаланнылар. Волейболга табаарыстыы көрсүһүүгэ ороҥуон киниэ кыргыттара лаппа үчүгэй бэлэмнэхтэрин көрдөрдүлэр. Уолаттарга икки оттуттан сытыы оонньуута ороҥуон киниэ хамаандата бэрт сыраан кыайыыны ситиспэт. 4X100 м эстафетаҕа эмиэ ороҥуон киниэ хамаандата бастаата.

Хаптаҕайдаан туттуулга ороҥуон биир күүстээх спортсмена, «Чурапчы» совхоз представителэ Егор Яковлев утарылаһааччыларын лаппа сабырыйталаан чемпионнаата. Ороҥуон киниэ Петр Попов национальнай ыстаныыларга бастаата. «Чурапчыттан» Е. Яковлев иккис, Субуруускайтан П. Федоров үһүс миэстэлэнилэр.

Кыргыттар мас тардыһыылара болҕомтону ылла. Субуруускайтан Анна Захарова холкутук бастаата.

Биир сонун күрэхтэһиилээх Баадьай хайатыгар ерэ сүүрүү буолла. Хайа үрдүгэр турар сэргэлэргэ ким урут сүүрэн тиийбит анал биириис хаһаайыныан буолуохтааҕа. Маныаха ороҥуон киниитэн Геннадий Бытаков саамай түлүүрдааҕын уонна быыһыы кордордо. Киниэхэ анал биириис туттарылынна.

ЫБСЛКС ороҥуонхаабы комитета тэрийэн ыытыт дьаһала ыччаттарга бөҕиэнэн бөҕиэнэр. Маныык түмсүүлэри үгэскэ кубулуталар, дириҥ политическай ис хоһоонуур туһунан толкуйдуохха сөп.

Ф. ЧИЧИГИНАРОВ.